

עריכת ברית מילה
לתינוקות ומבוגרים
בחדרי ניתוח
בארץ ובעולם

עלון ברית אבות פרפראות וסיפורים לברית מילה לפי סדר הפרשיות פרשת ויצא

תשפ"ג

מפעולות הארגון

בדיקת צהבת לתינוקות בבית
במכשיר זהה לבית החולים

עריכת ברית מילה לתינוקות.
ומבוגרים בחדרי ניתוח
בישראל ובמדינת חבר העמים

ניתן להשיג את הספרים
"סדר ליל הברית"
"פניני הברית"
"תפילות ומנהגים לברית"

משרד "ברית אבות"
רחוב דברי חיים 6 ביתר עילית
טלפון: 025022814

מהספר פניני הברית

הבן החזיר את האב בתשובה

לפני מספר שנים קיבלתי הודעה מיהודי צעיר מאוקראינה, שהצליח לשכנע את אביו מעל גיל 60 שנה לקיים מצות ברית מילה, ובכך בקש הצעיר שנעזר לו לקיים את המצוה בדחיפות לפני שיתחרט, ולא רק זאת הוסיף הצעיר וסיפר שאביו כשהגיע להכרה שרוצה ברית אסף את כל ספרי הנצרות שבביתו וערס אותם למדורת אש, בהכריזו: אני רוצה לעשות ברית מילה ולא מתאים יותר שאחזיק את ספרי הנצרות הללו בביתי, והספרים נהפכו למאכולת אש.

כמובן שלמחרת כבר זכה להיכנס בבריתו של אברהם אבינו ונקרא שמו בישראל-שלמה. בנו הגיע אחרי הברית ורקד עם אביו בעיזוז ובשמחה, והמחזה ריגש את כולם!!!
הבן גם הניח תפילין לאביו בפעם הראשונה בחיים, ובנוסף ערכנו לו פדיון הבן. אפשר לדמיין את ההתרגשות והקדושה שהיה באותו המעמד.

בהזדמנות זו גם קיבל הנימול ספרי בסיס יהודיים בתרגום לרוסית, ומאז הלך הקשר ליהדות והתחזק יותר ויותר, וזה נקשר לדברי המהרש"א (שהיאהרצייט השבוע) המובא בעלון זה, שיהודי שנימול לא יכול לחזור להיות גוי מכיון שהוא מהול.

בברכה
המוהל הרב אהרן יוסף קרמר

והיה זרעך כעפר הארץ. (כח יד) ראשי תיבות זכה, שנותנים המילה בעפר, כעפר. גימטריא נערים, ובזכות המילה יתקיימו לתחיית המתים, שנאמר (ישעיה כו) הקיצו ורננו שוכני עפר. אותיות פרע: (רבינו אפרים על התורה)

זרעך כעפר הארץ. ר"ת זכה, לפי שנותנין מילה בעפר זכו להיות כעפר הארץ: (תוספות השלם)

והנה אנכי עמך ושמרתיך. (כח טו) בא וראה כח המילה כי הגם שבתפילין גם כן יש שם שדי המגין מן היצר עם כל זה לא אפשר להגן עליו בכל מקום שילך, כי כשנכנס לבית המרחץ צריך לחלצו וכן בלילה צריך לחלצו וכן המזוזה הגם שיש בה שם שדי המגין מן היצר גם כן לא אפשר להגין עליו בכל מקום כי במקום מטונף דליכא מזוזה מה יעשה אבל המילה אשר היא משלמת לשם שדי יוכל להנצל בה בכל מקום אשר ילך ובכל זמן שיהיה, והנה תיבת אנכי עם הכולל האותיות גימטריא מילה, וזה שכתוב והנה אנכי עמך. רצה לומר המילה שעולה כמנין אנכי. ואז בזה ושמרתיך בכל אשר תלך. בכל דייקא מה שאין כן במצות תפילין ומזוזה, גם עוד בזכות המילה תהיה הגאולה וזהו והשבתיך אל האדמה הזאת שיגאלנו גאולת עולם ויבנה בית המקדש במהרה בימינו אמן כן יהי רצון: (מלאך הברית)

ותאמר אל יעקב הבה לי בנים. (ל א) ותאמר אל יעקב הבה לי. ר"ת אליהו, שהוא מבני בניה של רחל המתגלה בבני המילה שהם האותיות ממש של הבה לי בנים. בבני המילה: (טהרת יום טוב)

ותאמר לאה בגד. (ל יא) ופירש רש"י, בא גד בא מזל טוב כמו (שבת סז ע"ב) גד גדי וסנוק לא. ודומה לו (ישעיה סה) העורכים לגד שלחן. ומדרש אגדה שנולד מהול, כמו (דניאל ד) גדו אילנא. ולא ידעתי על מה נכתב תיבה אחת. ופירש הרבינו בחיי, ויתכן לפרש לפי זה כי מה שהוא חסר אל"ף, לרמוז שהוא עשירי לנמולים, והם אברהם יצחק ויעקב ראובן שמעון לוי ויהודה דן ונפתלי גד. ומנין התיבה בגד, עולה תשעה, לרמוז כי אף על פי שהיו הנמולים לפניו תשעה והוא העשירי, אף על פי כן אינם כי אם תשעה עמו לפי שנולד מהול, ומה שנמצא קרי בא גד באל"ף, כי השם יתעלה זימן בפי לאה לקרותו גד, מלשון גד גדי כלומר בעל מזל, ועל כן אמרה בא גד כלומר בא המצליח בעל המזל, כי בני גד היו בעלי גבורה מצליחים במלחמות כענין שכתוב (בראשית מט) גד גדוד יגודנו והוא יגד עקב. כלומר יצליח ויתגבר עליהם לבסוף:

בגד. פירש"י לשון בגידה, נראה לי בגידה ברחל אחותה כי רחל מסרה שפחתה ליעקב וכו', והנה יש לומר כל השבטים נולדו למעלה מהמזל בנס ופקידה מאת ה', אך זה שנולד בבגידה בודאי לא עביד רחמנא ניסא לשקרא, ועל כרחך בטבע ובמזל נולד ולא בפקידה עליונה, ועל כן בא גד מזל ולא פקידה עליונה, ומשום הכי נולד מהול יותר מן כולם לאמור גם הוא משבטי יה, על כן בא גד פירש"י גודו אילנא שנולד מהול נמצא כל הפירושים אמתיים: (חתם סופר)

בגד. בא מזל ויש מפרשים שנולד מהול, וכתב רש"י לא ידעתי למה נכתב תיבה אחת, יש לדקדק מה מזל בא עם גד טפי משארי שבטים, גם מכל מקום נולד מהול טפי מאינך ולא נמצא בגד דבר יתר משארי שבטים, והנלע"ד כי אין מזל לישראל וכל לידתם למעלה מהמזל ומשום הכי כל אמותנו היו עקרות ונפקדו שלא בטבע המזל ולא היתה עקרה היתה פלא מפני כי ראה ה' כי שנואה לאה ויפתח רחמה. שלא מן הראוי ובלהה ילדה בזכות רחל שהיתה עקרה, והכל למעלה מהמזל על ידי שידוד מערכות ואמנם זלפה שפחת לאה לא היה שום טעם פלא בלידתה כי אם ילדה בטבע ומזל כשארי נשים על כן אמרה בגד. זה בא במזל וטבע ואמנם הקדוש ברוך הוא עשה בו סימן מובהק שגם הוא למעלה מהמזל שלא בטבע והוא שנולד מהול ממש ולא רק ערלה כבושה אלא מהול ממש כמשה רבינו עליו השלום ודוד המלך עליו השלום, וזה מורה שאיננו נולד בטבע העולם: (חתם סופר)

בגד. פרש"י שנולד מהול ובמדרש יש שנולד בשבת, זי"ן בגימטריא ג"ד, ולפי זה אי תרווייהו איתניהו למי"ד נולד מהול אינו דוחה שבת וצריך להטיף ממנו דם ברית לאחר שבת ואז היה יום תשיעי ללידתו, לכך אמרה בגד בגימטריא ט' בתיבה אחת: (חתם סופר)

ותהר ותלד בן ותאמר אסף אלהים את חרפתי. (ל כג) ואיתעברת וילדת בר ואמרת כנש יי ית חיסודי, והיכדין עתיד יהושוע בריה דיוסף למכנוש ית חיסודא דמצרים מעל בני ישראל, ולמגזר יתהום מעיברא לירדנא: (תרגום יונתן בן עוזיאל)

אסף אלהים את חרפתי. כאשר מאספים ולוקחים את השם אלקים מתיבת חרפתי נעשה ונשאר ברית, לרמוז שעל ידי ברית מתקנים חטא אדם הראשון כי מי שיש לו ערלה נקרא חרפה וכנאמר אצל בני יעקב בשכם שאמרו לו (בראשית לד) כי חרפה היא לנו לתת אחותינו לאיש אשר לו ערלה: (פרי חיים)

ותאמר אסף וכו' ותקרא שמו יוסף כו'. בדרך פשוט דערלה נקרא חרפה כמו שכתוב כי חרפה היא לנו לתת בתנו לאיש אשר לו ערלה. וגם הוא בעל מום כמו שכתוב והיה תמים. וזה שכתוב אסף וכו' את חרפתי. שכבר נימול או שנולד מהול לחד מאן דאמר, ומעכשיו אין לי עוד להתפלל רק שיוסף ד' לי בן אחר: (מראה יחזקאל)

ותקרא את שמו יוסף לאמר יסף ה' לי בן אחר. (ל כד) כפי הנראה שם זה רוכב על תרי ריכשי דנהרא, ונראה שהוא על דרך שאמרו במדרש (אבות דרבי נתן פ"ב) יעקב נולד מהול, שנאמר ויעקב איש תם. ויוסף נולד מהול, שנאמר אלה תולדות יעקב יוסף. ומטעם זה נתנה שני טעמים ליוסף, טעם אחד הוא, כשראתה שיוסף נולד מהול אז אמרה, אסף אלהים את חרפתי. היינו ערלת בני, כי הערלה נקראת חרפה, שנאמר כי חרפה היא לנו לתת בנותינו לאיש אשר לו ערלה... טעם ב' שבזכות המילה זוכין לבנים, כמו שכתוב ואתנה בריתי ביני ובינך וארבה אותך במאוד מאוד. לכך אמרה כשראתה אותו נולד מהול יסף ה' לי בן אחר. וק"ל: (עוללות אפרים)

ויהי כאשר ילדה רחל את יוסף ויאמר יעקב אל לבן שלחני. (ל כה) בענין סכנה לצאת לדרך אחר המילה, נסתפק אדמו"ר שליטא מגור איך הדין בנוולד מהול שצריך להטיף ממנו דם ברית אי רשאי להטיף ממנו דם ברית ולצאת לדרך, ואדמו"ר השפת אמת ז"ל אמר במה שאמר יעקב כשנולד יוסף

שלחני והא יתחייב למולו וסכנה בדרך, ותירץ שמצינו (תנחומא נח) שיוסף נולד מהול, עכדה"ק, ואכתי קשה הא צריך להטיף דם ברית אם כן ראייה דמשום זה אין סכנה, ודפח"ח: (פרדס יוסף שמות)

ופחד יצחק. (לא מב) כמו ירך, שהיו נשבעים על ברית מילה, ומנין לנו ראייה מן המקרא, שנאמר (איוב מ) גידי פחדיו ישורגו: (פסיקתא זוטרתא)

ליומא דהילולא דמהרש"א

מובא בגמרא (סנהדרין לט.), אמר ליה קיסר לר' תנחום, תא ליהוו כולן עמא חדא, אמר לחיי, אנן דמהלינן לא מצינן מיהוי כוותייכו אתון מהליתו והוו כוותן, אמר ליה מימר שפיר קאמרת מיהו כל דזכי למלכא לשדיוה לביבר, שדיוה לביבר ולא אכלוה, אמר ליה ההוא צדוקי האי דלא אכלוה משום דלא כפין הוא שדיוה ליה לדידיה ואכלוה. וכתב המהרש"א לפי שכבר ניבאו הנביאים דלעתיד יהיה אמונה אחת כמו שנאמר (צפניה ג) כי אז אהפוך אל העמים שפה ברורה לקרוא כולם בשם ה' ולעבדו שכם אחד. לזה אמר הקיסר לר' תנחום ניהוי לעם אחד כמו שיהיה לעתיד, והשיב רבי תנחום דעל כרחך לעם אחד דהיינו באמונה ישראלית, דאנן מהלינן לא מצינן וכו', והוא הטעם הנכון במצות מילה אות ברית בבשרינו דלא מצינו ליהוי ככל הגוים, וק"ל:

ימי ההילולא של צדיקים בשבוע זה	
הרה"ק ר' אברהם יהושע העשיל מסקווירא זי"ע	יום ראשון ג' כסלו
הרה"ק ר' יעקב דוד מאמשינוב זי"ע	יום שני ד' כסלו
הגה"ק ר' שמואל אליעזר ב"ר יהודה איידליש המהרש"א זצ"ל	יום שלישי ה' כסלו
הגאון ר' ברך בער ליבוביץ ראש ישיבת קמניץ זצ"ל	
הרה"ק ר' יחזקאל שרגא ליפשיץ-הלברשטם האדמו"ר מסטראפקוב זי"ע	יום רביעי ו' כסלו
הרה"ק ר' יקיר בהרה"ק ר' אברהם גרשון מקיטוב זי"ע	
הרה"ק ר' אליעזר מגראדז'יסק זי"ע	
הרה"ק ר' אהרן מקראקא בהרה"ק המאור ושמש זי"ע	יום חמישי ז' כסלו
הרה"ק ר' שלמה בנימין אשלג בהרה"ק יהודה ליב בעל הסולם זי"ע	
הגאון ר' משה ב"ר יצחק מהדורא בתרא למהרש"א זצ"ל	יום שישי ח' כסלו
הרה"ק ר' אהרן מטשערנוביל המגיד מטשרנוביץ זי"ע	
הרה"ק ר' פנחס דוד מבוסטון זי"ע אדמו"ר הזקן מבוסטון	
הרה"ק ר' דוד מסוכטשוב זי"ע בהרה"ק השם משמואל	
הרה"ק ר' דובער מליובאוויטש זי"ע בהרה"ק הבעל התניא זי"ע	שבת קודש ט' כסלו
הרה"ק ר' משה מסלאוויטא זי"ע בהרה"ק ר' פנחס מקארניץ זי"ע	

עובדות וסיפורי צדיקים בעניני מאכלי סעודת ברית מילה

סעודת הברית עם ציממעס

הרב הקדוש מריבניץ זי"ע אמר שאם נותנים ציממעס בסעודת ברית סגולה היא שהילד ילמוד תוספות עם פירוש מהרש"א:

הערינג בסעודת הברית

רמז להערינג בברית דכתיב, ועתה ישראל אם שמוע תשמעו וגוי' ושמרתם את בריתי: (ברית אמת)

לתת רוטב בסעודת הברית

רבינו מרדכי מנדבורנא זי"ע היה נוהג כשהיה סנדק בברית מילה הזמין את האנשים המסובין אצל הסעודה ושאלו כבר מה שנתן להם בעל הברית, ואם לא נתן רוטב גם כן נתן רבינו להם עוד הפעם רוטב ואחר כך בשר, ואמר הטעם, דהמהר"ם שיק זצ"ל פירש את הפסוק (משלי כ"ג) אל תלחם את לחם רע עין וגוי' כי כמו שער הוא בנפשו כן הוא אכול ושתה יאמר לך ולבו בל עמך. והקשה המהר"ם שיק זצ"ל אם אמר אכול ושתה מנא ידע שלבו בל עמו ושהוא צר עין' וכי איך יאמר שיכיר שהוא טוב עין הלא אמר בפירוש אכול ושתה, ופירש הגאון הנ"ל, דאדם צריך לשתות קודם אכילתו כדי שהמאכל יגרור בתוך גרונו ואם אינו שותה מקודם קשה עליו אכילתו, על כן אם רוצה אדם שהאורח יאכל כראוי צריך לומר לו קודם אכילתו שותה ואחר כך אכול ואם אומר להאורח אכול מקודם ואחר כך שותה אז הוא צר עין, שאינו רוצה שיאכל הרבה ועל כן נראה שלבו בל עמו, ועל כן סיים רבינו כשאני סנדק אצל ברית מילה אני נותן רוטב ואחר כך בשר, שהסעודת מצוה תהיה נעשית בטוב עין: (מאמר מרדכי)

סעודת הברית עם מרק

הרה"ק אברהם יהושע מנאסויד זי"ע היה מקפיד שבסעודת ברית מילה יתנו גם מרק (זו"פ בלע"ז) וכמו שאמרו חז"ל כל סעודה שאין בו שרף אינה סעודה וכו': (גדולת יהושע ח"ב מנהגים אות כה), ומקובל משמו זי"ע שאם נותנים מרק בסעודת ברית מילה, סגולה היא שהילד ילמוד תוספות: (פאר דוד)

כשנותנים בשר בסעודת הברית התינוק יגדל לתלמיד חכם

וכך אמר כ"ק מרן מהרי"ד זי"ע בקדשו, שכאשר נותנים בשר בסעודת ברית מילה הרי זו סגולה לרך הנימול שיגדל לתלמיד חכם ושיוכל ללמוד ולהבין היטב דף גמרא, וכ"ק מרן מהר"א זי"ע הוסיף פעם על כך, שאביו מרן הקדוש זי"ע רמז את הדבר בלשון חז"ל בשרא אגומרי, ונרמז בזה שעל ידי שנותנים בשר בסעודת הברית מובטח שהתינוק ילמוד גמרא ודו"ק: (הליכות צדיקים בעלזא)

אכילת בשר בהמה בסעודה מחזק את האמונה

פעם בא יהודי להרה"ק משינאווא זי"ע ושטח לפניו את צערו בגלל בנו שסטה מדרך הישר, אמר לו הרבי משינאווא הסיבה לזאת היא מפני שלא עשו סעודה בזמן כניסתו לבריתו של אברהם אבינו, תמה היהודי על דברי רבינו הלא הנני זוכר שכן עשו סעודה, פנה אליו שוב וחוזר על דבריו, אלא התברר שהברית היה באיזה כפר וכן עשו סעודה אבל בלי הגשת בשר, ואמר לו רבינו דע, כי אכילת בשר בהמה בברית מחזק את האמונה: (דברי יחזקאל החדש)

סעודת ברית בלא בשר אינה סעודה

פעם אחת כשכ"ק האדמו"ר מריבניץ זצוק"ל נתבקש להיות מוהל אצל עשיר גדול וזכיתי לילך עמו לסייעו, עשו שם סעודה גדולה בהוצאה מרובה למאות קרואים ועשו שם שלחן מלכים עם כל מעדני עולם ולא חשכו מאומה לכבוד המצוה ולגודל שמחתם שימשו המלצרים עם בתי ידים לבנים והסעודת מצוה נחגגה ברוב פאר ויופי כאחת החתונות הגדולות, וכשחזרנו מהברית התמרמר כ"ק האדמו"ר זצוק"ל היתכן שאיש כזה שברכו ה' בעושר ונכסים וכבוד ואיננו חסר לנפשו מכל אשר יתאוה היתכן שלא יעשה סעודת ברית מילה, ולא הבנתי פשר הדברים והשבתי הלא עשה סעודה גדולה ברוב פאר ויופי שלא ראיתי כדוגמתו, וכ"ק האדמו"ר זצוק"ל חזר על הדברים היתכן שעושר גדול כזה לא יעשה סעודת מצוה, וחזרתי לתמוה לפניו, עד שהשיב כ"ק זצוק"ל מה יוסיף ומה יתן כל מעדני עולם שהיו שם, בשר לא היה שם, וסעודה בלא בשר אינה סעודת מצוה: (ברית אברהם הכהן)

היו שותפים במצוות המילה
ליהודים "מבוגרים" עולי חבר העמים
שהבריתות נעשים בחדרי ניתוח,
עלות כל ברית 3600 שקלים לשלם לחדר הניתוח
ובזכות זה תראו נחת מכל יוצאי חלצכם, אמן.

לעילוי נשמת ר' יעקב צבי ב"ר יצחק מאניס ז"ל הולצמן

ברית אבות: רחוב דברי חיים 6 ת.ד. 3044 ביתר עילית טלפון: 025022814

ניתן לתרום בנדירים פלוס על שם ברית אבות